

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

طراحی و اجرای مراقبت تسکینی در بخش مراقبت ویژه کودکان: مطالعه
اقدام پژوهی

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی PhD
در رشته پرستاری

پژوهش و نگارش:
فهیمة ثابتی

استاد راهنما:
دکتر مرضیه حسن پور

اساتید مشاور:
دکتر مسعود محمدپور
دکتر مامک طهماسبی
دکتر بتول پورابولی

زمستان ۱۴۰۰

چکیده

طراحی و اجرای مراقبت تسکینی در بخش مراقبت ویژه کودکان: مطالعه اقدام پژوهی

زمینه و هدف: بر اساس اطلس مراقبت تسکینی منطقه مدیترانه شرقی ۲۰۲۱، مراقبت تسکینی کودکان در ایران در مرحله ظرفیت‌سازی می‌باشد، لذا یکپارچه‌سازی و اجرای این رویکرد مراقبتی در نظام سلامت ایران ضروری است. این مطالعه با هدف طراحی و اجرای مراقبت تسکینی در بخش مراقبت ویژه کودکان انجام شد.

روش پژوهش: پژوهش حاضر کیفی و از نوع اقدام‌پژوهی مشارکتی بوده که طی مراحل برنامه‌ریزی، اقدام، مشاهده و بازاندیشی در دو چرخه از فروردین ۱۳۹۹ تا آذر ۱۴۰۰ با مشارکت مسئولین شامل رئیس بیمارستان، رئیس بخش، سرپرستار بخش، مدیر پرستاری و سوپروایزر آموزشی و همچنین پزشکان و پرستاران و والدین کودکان بستری در بخش مراقبت ویژه مرکز طبی کودکان دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد. روش گردآوری داده‌ها در بخش کیفی مصاحبه، مشاهده و یادداشت‌های در عرصه و در بخش کمی مستندات پیش‌آزمون و پس‌آزمون و بینارها و آموزش مجازی و چک‌لیست پایش ارزیابی درد بود. پژوهشگر در مرحله برنامه‌ریزی از چرخه اول اقدام‌پژوهی پس از توضیح ماهیت و اهداف پژوهش به ذینفعان با انجام مصاحبه‌های فردی و نیمه‌ساختاریافته به تبیین و بررسی وضعیت موجود و چالش‌های مراقبت تسکینی کودکان در بخش مراقبت ویژه پرداخت. پس از تبیین چالش‌ها، با هم‌اندیشی مشارکت‌کنندگان چالش‌ها اولویت‌بندی و راهکارهای اجرایی تعیین و اولویت‌بندی گردید. در مرحله اقدام، اقدامات مربوط به ارتقاء آموزش مراقبت تسکینی کودکان شامل برگزاری و بینارها و آموزش مجازی از طریق شبکه اجتماعی اجرا شد. مشاهده و پایش اقدامات با استفاده از مستندات و تبیین تجارب مشارکت‌کنندگان در خصوص اثربخشی آموزش، نقاط قوت و ضعف، راهکارها و پیشنهادات انجام گرفت. سپس بازاندیشی بر تمامی اقدامات انجام گرفت و در مورد بهبود راهکارها در چرخه بعد تصمیم‌گیری شد. چرخه دوم اقدام-پژوهی با برنامه‌ریزی و اقدام در جهت تداوم آموزش از طریق آموزش مجازی و تهیه پمفلت‌های آموزشی و همچنین آموزش، اجرا و پایش ارزیابی درد انجام گرفت و پیشنهادات برای برنامه‌ریزی در آینده ارائه شد. داده‌های کیفی به روش تحلیل محتوای قراردادی تحلیل و مدیریت داده‌ها با نرم‌افزار MAXQDA 10 انجام شد.

یافته‌ها: تحلیل داده‌های کیفی ده طبقه اصلی از چالش‌های مراقبت تسکینی کودکان را آشکار کرد که پس از اولویت‌بندی، ارتقاء آموزش مراقبت تسکینی کودکان به عنوان اولین اولویت جهت اجرای مراقبت تسکینی و برگزاری و بینار و آموزش مجازی به عنوان اجرایی‌ترین راهکارهای آموزشی با توجه به شرایط پاندمی کووید-۱۹ در چرخه اول تعیین شد. یافته‌های حاصل از مصاحبه و مشاهده حضوری پژوهشگر ضمن تبیین نقاط قوت و ضعف برنامه‌ها نشان داد که آموزش مراقبت تسکینی باعث افزایش دانش و بهبود نگرش پرستاران در مورد مفهوم مراقبت تسکینی کودکان، بهبود مهارت‌های ارتباطی و ارتقاء ارزیابی و مدیریت درد شد. نتایج حاصل از مستندات پیش‌آزمون و پس‌آزمون نشان داد که قبل از برگزاری و بینارها میزان دانش مراقبت تسکینی کودکان در ۱۰۰٪ مشارکت‌کنندگان نامطلوب و بعد از آموزش در بیش از

۸۰٪ موارد مطلوب گزارش شد. پایش نهایی ارزیابی درد هم نشان داد که ۸۸٪ پرستاران انتخاب ابزار، زمان ارزیابی و مستند کردن آن و ۸۳٪ تکمیل و نمره‌دهی ابزار را به طور صحیح اجرا کردند. موارد عدم اجرا نیز به ۱۲٪ کاهش پیدا کرد.

بحث و نتیجه‌گیری: ارتقاء آموزش مراقبت تسکینی کودکان به عنوان اولین اولویت برای اجرای مراقبت تسکینی در بخش مراقبت ویژه بود. این مطالعه اقدام‌پژوهی آغازگر تغییراتی در جهت اجرای رویکرد مراقبت تسکینی در بخش مراقبت ویژه کودکان از طریق بهبود نگرش و ارتقاء دانش پایه و سواد مراقبت تسکینی، ارتقاء مهارت‌های ارتباطی پرستاران با کودک و خانواده و ارتقاء ارزیابی و مدیریت درد در پرستاران بود. اقدامات انجام‌گرفته در جهت حساس‌سازی تیم درمان مراقبت ویژه و مسئولان بیمارستان در خصوص اهمیت و ضرورت مراقبت تسکینی کودکان نقش مهمی داشته و در بسترسازی و فرهنگ‌سازی این رویکرد مراقبتی در بیمارستان مرکز طبی کودکان و به‌خصوص بخش مراقبت ویژه موثر بود.

کلمات کلیدی: مراقبت تسکینی کودکان، بخش مراقبت ویژه کودکان، آموزش مراقبت تسکینی، اقدام-

پژوهی

Teheran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Title:

**Developing and Implementing of Palliative Care
in Pediatric Intensive Care Unit: Action Research
Study**

**" A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of
Philosophy (PhD) Degree"**

In

Nursing

By

Fahimeh Sabeti

Supervisor

Dr.Marzieh Hasanpour

Co-Supervisor(s)

Dr.Masoud Mohammadpour

Dr.Mamak Tahmasebi

Dr.Batool Pouraboli

2022

Abstract

Background and Aim: According to the Atlas of Palliative Care in the Eastern Mediterranean Region 2021, pediatric palliative care in Iran is in the capacity building stage, so the integration and implementation of this care approach in the Iranian health system is essential. The aim of this study was to developmenting and implementing of palliative care in the pediatric intensive care unit.

Methods: The study is a qualitative and participatory action research that was conducted during the stages of planning, act, observation and reflection, in two cycles from April 2020 to December 2021. The study was performed with the participation of officials including the head of the hospital, head ward and head nurse, metron and educational supervisor, as well as doctors, nurses and parents of children hospitalized in the intensive care unit of the Pediatric Medical Center of Tehran University of Medical Sciences. The method of data collection was in the qualitative part of the interview, observation and field notes and in the quantitative part of the pre-test and post-test documents of the webinars and virtual education and the pain assessment checklist. In the planning stage of the first cycle of the research action, the researcher, after explaining the nature and objectives of the research, explained the current situation and challenges of palliative care in the intensive care unit to the stakeholders through individual and semi-structured interviews. Then, with the participation of stakeholders, the challenges were prioritized and executive strategies were determined. In the act phase, measures related to the promotion of pediatric palliative care training were implemented. Observation and monitoring of acts was done by using documents and explaining the experiences of stakeholders regarding the effectiveness of training, strengths and weaknesses, solutions and suggestions. All actions were then reflected and decisions were made to improve the solutions in the next cycle. The second cycle was done with planning and act to continue training, implementation and monitoring of pain assessment and suggestions for future planning. Qualitative data analysis was performed by content analysis and data management with MAXQDA 10 software.

Findings: Qualitative data analysis revealed ten main categories of palliative care challenges. After prioritization, the promotion of palliative care training as the first priority for promoting palliative care and webinars and virtual education were determined as the most practical solutions in the COVID-19 pandemic in the first cycle. Findings from interviews with participants and the researcher's observation, while explaining the strengths and weaknesses of the programs, showed the improvement of nurses' knowledge about palliative care and the improvement of pain assessment skills in the pediatric intensive care unit. According to the results of post-test documentation, participants' palliative care knowledge was desirable in more than 80% of cases. The final monitoring of pain assessment in the second cycle also showed that 88% of nurses selected the instrument, the time of evaluation and the way of documenting it, and 83% of the way of completing and scoring the pain assessment tool correctly. Cases of non-performance of pain assessment also decreased to 12%.

Conclusion: Promotion of palliative care training was the first priority for promoting palliative care in the intensive care unit. This action research study was initiating changes to improve and enhance the palliative care approach in the pediatric intensive care unit by improving attitude and enhancing the basic knowledge of palliative care, improving nurses' communication skills with children and families, and promoting nurses' pain assessment and management. This acts sensitized the intensive care team and hospital officials about the importance and necessity of palliative care for children and was effective in creating the

culture of this care approach in the Children's Medical Center Hospital, especially the intensive care unit.

Keywords: Pediatric Palliative Care, Pediatric Intensive Care Unit, Palliative Care Training, Action Research.